

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 325)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

REU, Alm. del - bilag 330

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres stedfortrædere Bilag Journalnummer Kontor

1 400.C.2-0 N.1
3. juni 1998

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Justitsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets direktiv om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner i forskellige produktionssystemer (KOM (98) 135 endelig udgave).

G R U N D N O

T A T

vedrørende

Kommissionens forslag til Rådets direktiv om mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner i forskellige produktionssystemer (KOM (98) 135 endelig udgave)

1. Baggrund

Kommissionen har den 13. marts 1998 fremsat forslag til Rådets direktiv om beskyttelse af æglæggende høner i forskellige produktionssystemer.

Direktivet skal erstatte det gældende direktiv af 7. marts 1988 (88/166/EØF), som alene vedrører burhøns, og derudover fastsætte regler for æglæggende høner i andre produktionssystemer.

Det fremgår af det gældende direktivs bilag 1, artikel 9, at Kommissionen inden den 1. januar 1993 skulle have fremlagt en rapport om den videnskabelige udvikling for så vidt angår høns' trivsel under forskellige opdrætsformer, og at rapporten skulle ledsages af passende tilpasningsforslag.

Kommissionens Videnskabelige Veterinærkomité fremkom den 30. oktober 1996 med en rapport om æglæggende hønens velfærd. Rapporten sammenligner de nuværende bursystemer med alternative systemer og fremhæver fordele og ulemper ved de forskellige systemer.

En af rapportens konklusioner er, at på grund af burenes størrelse og det bare og stimulusfattige miljø er de nuværende bursystemer uløseligt forbundet med alvorlige ulemper for hønernes velfærd. Direktivforslaget er fremsat under henvisning til artikel 43, således at vedtagelse sker med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

2. Formål og indhold

EF er kontraherende part i den europæiske konvention om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Som en følge heraf skal EF gennemføre de principper om dyrs velfærd, der er anført i konventionen. Det stående udvalg under konventionen vedtog i 1995 en detaljeret anbefaling om tamfjerkræ, herunder æglæggende høner.

For at opfylde EF's forpligtelser som kontraherende part i konventionen foreslås det, at der fastsættes mindstekrav til beskyttelse af æglæggende høner i alle former for produktionssystemer. Kommissionen anfører, at forslaget også vil medvirke til at fjerne forskelle i nationale love, som kan fordreje konkurrencevilkårene og dermed virke forstyrrende på det indre marked.

Kommissionen har i sin rapport, der bygger på Den Videnskabelige Veterinærkomité's udtalelse, konkluderet, at der er tydelige beviser på ringe velfærd hos høner i gængse æglægningsbure, og at visse behov hos høner ikke kan imødekommes i sådanne bure. Ligeledes kan hønens velfærd være ringe i alternative produktionssystemer, hvis driftsledelsen ikke til enhver tid er af høj standard.

Direktivforslaget indebærer, at samtlige æglæggende høner, som primært holdes indendørs, er omfattet af reglerne i direktivet, uanset hvilket produktionssystem de holdes i.

Det bemærkes, at der i henhold til artikel 1, stk. 2, er tale om et minimumsdirektiv, således at medlemslandene i overensstemmelse med traktatens generelle regler kan bevare eller anvende strengere bestemmelser end de i direktivet fastsatte.

Udgangspunktet i forslaget er, at der stilles en række generelle krav til opdræt af æglæggende høner, som i realiteten indebærer et forbud mod de eksisterende æglægningsbure. Imidlertid foreslås det, at det fortsat skal være tilladt at benytte bure på visse betingelser, bl.a. større bundareal, større burhøjde og siddepinde i burene.

Alle produktionssystemer - det vil sige både nybyggede og ombyggede produktionssystemer - **der tages i brug for første gang efter den 1. januar 1999**, skal i henhold til artikel 3, stk. 1, opfylde de generelle krav, herunder skal der være mindst én enkeltrede for hver 8 høner eller, hvis der benyttes fællesreder, mindst 1 m² redeplads for hver 100 dyr. Alle høner skal have adgang til passende siddeanordninger samt strøelse, så de kan støvbade. Desuden foreslås der krav til gulvets udformning, således at dette giver tilstrækkelig støtte for alle de fremadrettede kløer på hver fod. Endelig stilles der krav om størrelsen af eventuelle kædetrug eller runde trug samt krav til vandforsyningen.

I produktionssystemer, hvor hønerne kan bevæge sig frit mellem forskellige etager eller kun har én etage, stilles i henhold til artikel 3, stk. 2, supplerende betingelser, herunder krav til etagehøjde ved produktion i flere etager samt om fordeling af vandings- og fodringsanlæg, ligesom halvdelen af bunden skal være forsynet med strøelse. Derudover stilles der forslag om, at næbtrimning kan tillades af myndighederne med den indskrænkning, at dette kun må foretages på kyllinger på under 10 dage.

I stimulusberigede bure stilles der efter artikel 3, stk. 3, supplerende betingelser ud over de i stk. 1 foreslåede, således at burene overalt skal være mindst 50 cm høje, og at trimning af hønernes næb forbydes.

I henhold til artikel 3, stk. 4, har medlemslandene mulighed for at meddele dispensationer fra forbuddet imod de almindelige æglægningsbure under en række forudsætninger, herunder at hver høne har mindst 800 cm² burareal. Desuden stilles i givet fald en række krav til burenes størrelse og indretning, blandt andet at burene overalt er mindst 50 cm høje, samt at burene er forsynet med godkendte kloslidningsanordninger og passende siddepinde. Herudover foreslås det i disse situationer, at gulvets hældning ikke må være over 14 % eller 8 grader, ligesom trimning af hønernes næb ikke må finde sted.

Medlemslandene skal fra **den 1. januar 2009** sikre, at mindstekravene i artikel 3, stk. 1 til 4, gælder for **alle** produktionssystemer.

Indtil den 31. december 2008 kan medlemslandene således tillade brug af æglægningsbure, som var i brug den 1. januar 1999, og som ikke er over 10 år gamle. Der er dog fastsat en række betingelser for denne overgangsordning i artikel 4, herunder at det gældende arealkrav på 450 cm² pr. høne fra den 1. januar 2004 stiger til mindst 550 cm² pr. høne. Desuden stilles der i overgangsperioden krav til burenes udformning, ligesom næbtrimning ikke må finde sted.

Herudover stilles der krav om, at medlemslandene foretager inspektioner efter Kommissionens retningslinjer for at kontrollere, om bestemmelserne i direktivet overholdes, ligesom veterinærsagkyndige fra Kommissionen af hensyn til en ensartet anvendelse af direktivet kan føre kontrol på stedet i samarbejde med myndighederne.

I henhold til artikel 9 forelægger Kommissionen inden den 1. januar 2006 en rapport for Rådet og Europa-Parlamentet om produktionssystemer, der opfylder kravene til æglæggende hønernes velfærd med forslag om, hvorledes produktionssystemer, der ikke opfylder disse krav, kan afvikles.

Endelig er der i bilaget til direktivet en række yderligere krav til produktionsanlæggenes indretning og drift og ejerens tilsyn med dyrene, ligesom der blandt andet foreslås et forbud mod at reducere hønernes flyveevne på anden måde end ved afklipping af flyvefjerene på den ene vinge.

Kommissionen har i præamblen til direktivforslaget anført, at Kommissionen vil fremsætte relevante forslag om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 1907/90 om handelsnormer for æg, så der indføres en obligatorisk mærkning af konsumæg produceret i EU i stedet for den nugældende frivillige ordning med angivelse af produktionssystem.

3. Gældende dansk ret

I medfør af § 4a, stk. 2, og § 18 i den nu ophævede lov om værn for dyr er der udstedt bekendtgørelse nr. 340 af 30. juni 1981 som ændret ved bekendtgørelse nr. 381 af 16. juni 1986 om anvendelse af æglægningsbure. Bekendtgørelsen er stadig gældende efter ophævelsen af lov om værn af dyr, jf. dyreværnslovens § 32, stk. 3.

Denne bekendtgørelse stiller krav om et bundareal på mindst 600 cm² pr. høne for lette og middelsvære racer og 900 cm² pr. høne for tunge racer. Disse arealkrav er skærpede i forhold til det gældende EU-direktiv, hvor kravet er minimum 450 cm² pr. høne.

Derudover stilles der i bekendtgørelsen en række krav til produktionsanlæggenes indretning og drift, herunder krav til burhøjden.

Justitsministeren kan i medfør af dyreværnslovens § 6, stk. 3, fastsætte regler om indretning, drift og anvendelse af andre ægproduktionssystemer end æglægningsbure, men denne bemyndigelse er ikke udnyttet. Der er således ikke fastsat dyreværnsmæssige regler for æglæggende høner i andre produktionssystemer end æglægningsbure.

4. Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke.

5. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser: I medfør af dyreværnslovens § 4 a kan justitsministeren fastsætte regler med henblik på opfyldelse af EU-direktiver om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd. Det fremsatte direktivforslag vil således kunne gennemføres i dansk ret ved udstedelse af administrative forskrifter. I det omfang, at den rapport, som Kommissionen skal udarbejde inden den 1. januar 2006 i medfør af direktivforslagets artikel 9, måtte medføre, at der indføres regler om afvikling af æglægningsbure, vil dyreværnslovens § 6 dog skulle ophæves.

Økonomiske konsekvenser: Det må forventes, at direktivforslagets vedtagelse vil medføre forøgede omkostninger for ægproducenterne. Kommissionen har i sin rapport anført, at sammenholdt med det nuværende æglægningsbur med 450 cm² pr. høne er produktionsomkostningerne pr. æg i intensive volieresystemer ca. 10-15 % højere, og produktionsomkostningerne pr. æg forventes at stige med ca. 5-7,5 %, når hver høne får 600 cm² burareal, og med ca. 10-15 % med 800 cm² pr. høne i de tilfælde, hvor der samtidig skal investeres i nye huse og inventar. De gældende danske arealkrav ligger som nævnt allerede på 600 cm² pr. høne, men burene vil stadig skulle ændres, hvis direktivforslaget vedtages, idet de stort set ikke indeholder stimulusberigelser af nogen art. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere størrelsen af de forøgede omkostninger nærmere.

Ligeledes er der, afhængig af den inspektionsprocedure, som Kommissionen måtte fastsætte i medfør af direktivforslagets artikel 6, mulighed for et forøget administrativt ressourcebehov til udførelse af inspektioner. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere størrelsen af eventuelt forøgede omkostninger herved, idet det i høj grad vil afhænge af inspektionsproceduren.

Beskyttelsesniveau: Forslaget til direktiv vil betyde en opstramning af reglerne omkring indretning og drift af produktionssystemer for æglæggende høner. Dermed vil dyrevelfærden for de æglæggende høner blive forbedret.

6. Høring

Direktivforslaget har været sendt i høring til medlemmerne af Den Nationale Komité. Justitsministeriet har i forlængelse heraf modtaget en række høringssvar, der for hovedpartens vedkommende stiller sig positive over for forslaget til direktiv.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse ønsker generelt en opstramning af direktivforslagets indhold, herunder særligt at overgangsperioderne nedsættes væsentligt. Herudover har foreningen foreslået, at det bør præciseres, hvor stor en del af hønernes næb der må fjernes, og at der stilles krav om et underlag, der giver støtte til de bagudrettede tæer tillige med de fremadrettede. Desuden ønsker foreningen opstillet skærpede krav til burenes hældning, således at denne uanset gulvtype ikke må være over 6 %.

Medlem af Det Dyreetiske Råd, kredsdyrlæge Svend Johansen, har påpeget en række bestemmelser i direktivforslaget, hvor der bør finde en præcisering sted, herunder at det efter hans opfattelse ikke fremgår tydeligt, at ægproduktion både er produktion af konsumæg og af rugeæg.

Den Danske Dyrlægeforening har anført, at overgangsperioden i artikel 4 for brug af æglægningsbure er for lang. Derudover ønsker foreningen, at der stilles krav om, at inspektionerne foretages af dyrlæger. Foreningen bemærker tillige, at det bør overvejes at fastsætte antallet af høner i alternative systemer for at imødekomme dyrenes normale sociale adfærd. I øvrigt foreslår foreningen en række præciseringer af bilaget til direktivforslaget.

Det Danske Fjerkræraad og Landbrugsraadet kan ikke støtte, at der på nuværende tidspunkt indføres så vidtgående reguleringer af ægproduktionen, som direktivforslaget lægger op til. Dette skal ifølge Det Danske Fjerkræraad og Landbrugsraadet ses i lyset af, at reglerne i det gældende direktiv langt fra er effektivt gennemført i alle medlemslande. Desuden finder rådene, at forslagens arealkrav i første omgang bør være identiske med de danske krav om 600 cm² pr. høne. Derudover foreslår disse råd, at der i direktivforslaget medtages bestemmelser, der sikrer, at æg importeret fra tredjelande er produceret i overensstemmelse med direktivets regler. Begge råd støtter i øvrigt forslaget om, at alle æg skal mærkes med produktionsmetode, idet det vil give forbrugerne mulighed for et reelt valg og sikre, at fordelingen af markedsandele mellem de enkelte produktionstyper sker på markedsmæssige betingelser.

7. Reference til tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

(Løbenr. 5417)